

CARNIOLA.

521

Rovinium: tum mox quæ volgo Le Colonne, Portesuol, Mutazzo: indeque promontorium Cisanum. Muratio Phasianam tria sunt millia, hinc ad Vallen Bandomiam, duo, totidemque ad Marcopainum: tria inde, ad Portum Pole. Conspiciendam deinde se, præbet in alto difficultique monte Vrbs Episcopalis Pola priscum nomen retinens. In solo piano sita, Tergeste millibus circiter C abest: Ancona, trajectu maris Hadriatici, mill. cc x x. Istria Flumina, fluvii sunt: Risanus, Draconia, Quietus, Lemos, Arsia. Silva etiam sunt, tum aliis usibus, tum ad naves exstruedas materiam affatim subministrantes. Incolæ re sunt tenuiore. Venetis omnem negotiationem ad se trahentibus. De Windorum Marchia infra dicendum erit, eoque de ea scribere hic supersedebo. De Karstia & Ciliae Comitatuum vix habeo quod scribam: pauca de Carniola subiiciam.

Carniola.

CARNIOLA a Carnis populis, quemadmodum & Carinthia nomen obtinuit. De his Volaterranus Geographia lib. 11: Supra Istros Carni sunt, lata regio, a Foro-Iuliensisibus incipiens, atque ad montana pertinens. Regio ipsa Carniolæ montosa licet & Alpestris, quemadmodum & reliquæ hujus tractus Provinciæ: Vini tamen, Olei, Fructuum ac Frumenti hinc inde copiam profert. Carniolam autem duplicum statuunt: Siccum scilicet, quæ aquarum indiga est: alteram irriguam, in qua Savus fl. ortum habet, & Nauportus qui Labatus hodie dicitur, & alii plures flu. Ducatus titulo ornata est. Vrbs primaria Labacum ejusdem cum fl. nominis. Nonnulli Goritiam in Carniola collocant, quam nos supra in Foro Iulii recensuimus. In Læva Sontii ripa sursum propugnacula reperiuntur bina, quondam a Venetis ad tutelam fl. condita, ne Turcarum excursionibus hac, uti prius, pateret via. Reliquæ, quæ hic recensentur in Foro Iulio a nobis commemoratae sunt. Porro in hac regione Lacus est, qui singulis annis Messeni, Piscationem & Venationem præbet. Adcolæ Zircknitz erunt nominant ab Opido Zircknitz, quod in ejus ora situm. Sed libet ejus descriptionem paullo accuratius ex Georgio Wernhero hic describere: Clauditur is circumquaque Montibus: patet ad sesquimilliarum, minus laxa latitudine. Ex montibus circumpositis rivi quidam ignobiles procurrunt suo quisque alveolo: ab Orientali quidem plaga tres, ab Australi iv. Singuli quo longius fluunt, hoc minus scatent aquis, terra nimisrum ipsos conibente, donec postremo absorbeantur scrobibus saxeis, ita natis, ut humano opere excisa videri possint. Itaque quacumque pateat locus, diffunduntur aquæ, & Lacum efficiunt. Hæ aquæ non minus fere celeriter recedunt, quam accesserunt, sed non per scrobes illas tantum, sed universa pene terra eas non aliter recipiente, quam si per cribrum distunderentur. Quod cum fieri sentiunt adcolæ, continuo grandioribus ejus meatibus, quo ad fieri potest, obstructis, agminatim advolant ad piscationem, quæ ipsis non modo jucunda, sed etiam perfructuosa est. Nam hi pisces sale conditi magna copia ad vicinos exportantur. Porro siccato lacu fit Messis, qua parte solum constitutum, & idem rursus conseritur, antequam inundet. Graminis ita est ferox, ut post vigesimum diem secari soleat. Quis hic ludentis Naturæ miracula non suspiciat. Sed de his haec tenus, ad reliqua pergamus.

Regio & unde
dicta.
Soli fertilitas.

Urbes.

Lacus.

V V V

SEQUI-